

Raadsvoorstel

Onderwerp **Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden alternatieve infill 2019 en voorbereidingskrediet bodemonderzoek velden 2020**

Registratienr. 7106474 Steller/telnr. Ellen Brakel/ 63 06 Bijlagen 3

Classificatie

Portefeuillehouder Vertrouwelijk
de Rook Raadscommissie

Langetermijn agenda (LTA) Raad LTA ja: Maand / Jaar 2018
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het vervangingsplan sportvelden 2019 vast te stellen;
- II. een krediet van € 591.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Coendersborg veld 2. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 64.000,-- deels voor € 48.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 16.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- III. een krediet van € 612.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Karding veld 3. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 66.000,-- deels voor € 50.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 16.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- IV. een krediet van € 640.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Velocitas veld 2. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 70.000,-- deels voor € 54.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 16.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- V. een krediet van € 711.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Stadspark veld 1. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 77.000,-- deels voor € 56.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 21.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- VI. een krediet van € 570.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Verbetering veld 2. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 61.000,-- deels voor € 45.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 16.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- VII. een krediet van € 708.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Lewenborg veld 1. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 76.000,-- deels voor € 55.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 21.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;
- VIII. een krediet van € 708.000,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van het kunstgras Lewenborg veld 2. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 76.000,-- deels voor € 55.000,-- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050 en deels voor € 21.000,-- als voorbeslag op de gemeentebegroting 2019 uit het voordeel dat ontstaat door de wijziging op de btw regelgeving sport in de gemeentebegroting 2019;

- IX. een krediet van € 122.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van de voorbereiding van de vervanging van de 6 kunstgrasvelden in 2020. De structurele kapitaallasten hiervan ad € 11.000,- te dekken uit de reguliere exploitatie van Sport050;
- X. de saneringskosten van de velden Coendersborg-2 en Kardinge-3 ad € 319.000,- te dekken door een onttrekking uit de reserve bodemsanering (te storten in een voorziening voor deze kosten);
- XI. de gemeentebegroting 2018 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- XII. de opbouw van de structurele kapitaallasten over de jaren 2019 en 2020 van bovenstaande sportvelden vast te stellen conform bijlage 3;
- XIII. het genomen besluit vanwege het financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling voor te leggen ter afstemming aan de gemeenten Haren en Ten Boer en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten;
- XIV. het genomen besluit na goedkeuring door Gedeputeerde Staten in uitvoering te brengen.

Samenvatting

In 2018 zouden 4 kunstgrasvelden en in 2019 drie kunstgrasvelden (samen 7) volgens het Meerjaren Onderhoud- en vervangingsinvesteringsprogramma van Sport 050 moeten worden vervangen. In 2018 zijn geen velden vervangen, omdat er nader onderzoek nodig was naar de milieurisico's van het gebruik van SBR rubbergranulaat (zie raadsnota 6777884).

Er heeft dit voorjaar onderzoek plaatsgevonden naar de risico's voor het milieu door het toepassen van SBR rubbergranulaat bij kunstgrasvelden. Inmiddels zijn de resultaten bekend van deze milieuonderzoeken. Uit het RIVM / STOWA onderzoek blijkt dat er risico's zijn voor het milieu bij toepassing van SBR rubbergranulaat in de kunstgrasvelden. De korrels verspreiden zich naar de omgeving en er vindt uitloeg (van met name zink) plaats naar onder andere het drainagewater en de oorspronkelijke bodem op langere termijn. Er is al eerder aangetoond dat er geen gezondheidsrisico's voor mensen zijn. De raad is reeds geïnformeerd over de resultaten van de onderzoeken.

Nu ligt een voorstel voor vervanging van de 7 kunstgrasvelden in 2019 voor. Als gevolg van de milieurisico's bij het gebruik van SBR rubbergranulaat en in het licht van de aangenomen motie van maart 2017 "op naar zorgeloos kunstgras" stellen we voor de volgende maatregelen te nemen:

1. bij de 7 kunstgrasvelden in 2019 een alternatief voor SBR rubbergranulaat toe te passen, waarbij we een toplaag met non-infill voorstellen.
2. bij de 7 kunstgrasvelden in 2019 het opruimen en/of saneren van de omgeving, de sporttechnische onderlaag indien SBR rubbergranulaat is toegepast en de oorspronkelijke bodem indien deze is vervuild.

3. in de toekomst zullen we alle velden die vervangen moeten worden vooraf onderzoeken op milieu. Bovengenoemde maatregelen leiden tot meerkosten die uit meerdere bronnen worden gedekt. Normaliter wordt het voorstel voor vervanging van kunstgrasvelden in januari voorgelegd. U ontvangt dit voorstel voor vervanging eerder dan regulier gebruikelijk is. De reden hiervoor is dat we rekening moeten houden met extra werkzaamheden die tijd vragen (saneren / opruimen) en de sporttechnische urgentie voor vervanging in de zomer van 2019. Indien de velden niet worden vervangen, worden deze sporttechnisch afgekeurd en kunnen de betreffende clubs geen competitie spelen. Daarnaast is tijdige besluitvorming in december / januari lastig in verband met de aankomende verkiezingen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Vanuit het Meerjaren Onderhoud- en Vervangingsinvesteringenprogramma sport (MIOP), leggen we normaliter in januari de vervanging van de kunstgrasvelden voor. Begin 2018 is door uw raad besloten de vervanging van kunstgrasvelden in 2018 uit te stellen in afwachting van de milieuonderzoeken naar de toepassing van SBR rubbergranulaat bij kunstgrasvelden (zie raadsnota 6777884).

Inmiddels zijn de resultaten van de milieuonderzoeken bekend. Uit het landelijke RIVM / STOWA onderzoek blijkt dat er risico's zijn voor het milieu bij toepassing van SBR rubbergranulaat in de kunstgrasvelden. De korrels verspreiden zich naar de omgeving en er vindt uitloog (van met name zink) plaats naar onder andere het drainagewater en de oorspronkelijke bodem op langere termijn. Er is al eerder aangetoond dat er geen gezondheidsrisico's voor mensen zijn. De resultaten van het RIVM / STOWA onderzoek worden onderschreven door een eerder uitgevoerd verkennend onderzoek door Waterketen Onderzoek Noord (zie raadsnota 6777884) en een milieuonderzoek uitgevoerd door Tauw bij de zeven kunstgrasvelden op de vervangingsplanning 2019 in opdracht van de gemeente Groningen (zie raadsnota 6880528). De resultaten zijn reeds met u gedeeld.

Nu ligt een voorstel voor vervanging van de 7 kunstgrasvelden in 2019 voor.

Als gevolg van de milieurisico's bij het gebruik van SBR rubbergranulaat en in het licht van de aangenomen motie van maart 2017 "op naar zorgeloos kunstgras" stellen we voor de volgende maatregelen te nemen:

1. bij de 7 kunstgrasvelden in 2019 een alternatief voor SBR rubbergranulaat toe te passen, waarbij we een toplaag met non-infill voorstellen;
2. bij de 7 kunstgrasvelden in 2019 het opruimen en/of saneren van de omgeving, de sporttechnische onderlaag indien SBR rubbergranulaat is toegepast en de oorspronkelijke bodem indien deze is vervuild;
3. in de toekomst zullen we alle velden die vervangen moeten worden vooraf moeten onderzoeken op milieu.

Bovengenoemde maatregelen leiden tot meerkosten die worden gedekt uit meerdere bronnen (zie financiële paragraaf).

U ontvangt dit voorstel voor vervanging eerder dan regulier gebruikelijk is. De reden hiervoor is dat we rekening moeten houden met extra werkzaamheden die tijd vragen (saneren / opruimen) en de sporttechnische urgentie voor vervanging in de zomer van 2019. Indien de velden niet worden vervangen, worden deze sporttechnisch afgekeurd en kunnen de betreffende clubs geen competitie spelen. Daarnaast is tijdige besluitvorming in december / januari lastig in verband met de aankomende verkiezingen.

Kader

- Onderzoeksresultaten RIVM / STOWA, Tauw en Waterketenonderzoek Noord (WON)
- Motie "Op naar zorgeloos kunstgras" aangenomen in de raad van maart 2017
- Zorgplicht Wet bodembescherming
- het Meerjaren Onderhoud- en Vervangingsinvesteringenprogramma sport voor reguliere vervangings- en onderhoudsinvesteringen. Met de beschikbare middelen voor onderhoud en vervangingsinvesteringen kunnen we onze sportaccommodaties in stand houden.

Argumenten en afwegingen

Maatregelen

Maatregelen bij de geplande vervanging van kunstgrasvelden zijn vanuit de zorgplicht wet bodembescherming nodig. Daarom nemen we bij deze kunstgrasvelden de volgende maatregelen:

1. het saneren van de oude sporttechnische onderlagen met SBR rubbergranulaat, het opruimen van de korrels in en rondom de kunstgrasvelden en indien van toepassing de waterbodem of oorspronkelijke bodem waar deze is vervuild;
2. het vervangen van de SBR rubber door een alternatief in de toplaag;
3. er is vanuit zorgplicht op dit moment geen reden om acuut alle kunstgrasvelden te vervangen.

Wel zullen we jaarlijks vóór vervanging van de kunstgrasvelden die op de vervangingsplanning de milieusituatie uitgebreid in kaart moeten brengen. We vragen daarom in deze nota een voorbereidingskrediet aan om dit mogelijk te maken voor de velden die in 2020 op de planning staan.

Saneren / opruimen

Vanuit de onderzoeksresultaten van Tauw hebben we de milieusituatie bij de zeven kunstgrasvelden die in 2019 op de vervangingsplanning staan nauwkeurig in beeld. Hieruit blijkt dat bij alle velden sprake is van verontreiniging als gevolg van het gebruik van SBR. Enerzijds door de verspreiding van de rubberdeeltjes naar de omgeving van de velden en anderzijds door de uitloging van verontreinigingen (met name zink) vanuit het rubbergranulaat naar het drainagewater.

Bij alle velden is verspreiding van de rubberdeeltjes buiten de velden (op de verhardingen en in de bermgrond) geconstateerd. Deze verontreiniging zal bij de renovatie van alle velden worden opgeruimd. Er is geen gevaar voor de volksgezondheid en de milieuverontreiniging hoeft niet acuut opgelost te worden. Daarom kunnen we de verontreiniging bij de renovatie van de velden in één keer meenemen.

We zullen de sporttechnische onderlagen waar SBR rubbergranulaat is toegepast moeten vervangen bij renovatie van het veld. Bij 2 van de 7 velden zal hier in 2019 sprake van zijn (Coendersborg en Karding). Bij de overige 5 velden is geen SBR rubbergranulaat gebruikt in de sporttechnische onderlaag en is er vanuit milieu geen reden om de sporttechnische onderlaag te vervangen.

Bij het veld in Coendersborg is sprake van sterk verontreinigd drainagewater. De verwachting is dat de kwaliteit van het drainagewater zal verbeteren zodra de bron van de verontreiniging is verwijderd. Na de renovatie van de velden wordt de kwaliteit van het drainagewater gemonitord door de gemeente. En op het moment dat het drainagewater weer vrij is van verontreinigingen, zal de verontreinigde waterbodem van de ontwateringsloot worden gesaneerd.

Alternatieve toplaag

De raad heeft in maart 2017 de motie "op naar zorgeloos kunstgras" aangenomen. Hierin wordt, naast het onderzoeken van milieuaspecten bij toepassing van SBR, ook gevraagd om ontwikkelingen rond alternatieve infills te blijven volgen, om deze te kunnen betrekken bij de afweging rond de aanleg van nieuwe velden. Er is onderzoek gedaan naar diverse alternatieven voor de toplaag met de aanwezige huidige kennis. Daarbij is onder andere gekeken naar prijs, sporttechnische kwaliteiten / eisen en milieu- en gezondheidsrisico's. Naast aanwezige theoretische informatie, zijn ook andere gemeenten bezocht die reeds ervaring hebben met een andere toplaag. Zie voor een uitgebreidere afweging bijlage 1.

Aangezien een toplaag zonder infill het beste voor het milieu is en op termijn goedkoper, stellen we vervanging voor met een toplaag zonder infill. Aangezien er geen infill nodig is, is er geen sprake van verspreiding van microplastics en vindt daarmee ook geen uitloog plaats. Bovendien bespaart het kosten ten opzichte van andere infills op de langere termijn. We hoeven bijvoorbeeld geen extra maatregelen te treffen om verspreiding te voorkomen. De technische bespeelbaarheid van de non infill is bovendien na onderzoek goed bevonden door de KNVB en de ISA (keurmerkinstituut) (zie bijlagen 1 en 2 voor de onderzochte infills). Vanzelfsprekend blijven we de ontwikkelingen en na aanleg met deze nieuwe toplaag onze eigen ervaringen (inclusief verenigingen) volgen.

Meerkosten en dekking 2019

Deze maatregelen leiden tot een aantal meerkosten:

- meerkosten voor de toplaag (kunstgrasveld) en opruimen van de korrels in de omgeving;
- meerkosten voor sanering.

De voorgestelde dekking voor de meerkosten is als volgt:

- we stellen voor de alternatieve toplaag (kunstgrasveld) te dekken uit de vrijval btw. Op 20 juli 2018 heeft het kabinet besloten om het sportbesluit aan te passen. Dit leidt er onder andere toe dat er per 1 januari 2019 een gewijzigd btw-tarief op sport geldt. Het tarief voor sport wijzigt van 6% naar 0%. Dit heeft onder andere als gevolg dat de inkomsten uit sport niet meer belast hoeven te worden met btw. Het college heeft besloten de tarieven te handhaven waardoor er ca. € 300.000,- structureel extra aan inkomsten wordt gegenereerd. Voorstel is de vrijval gedeeltelijk te benutten voor de meerkosten van vervanging kunstgrasvelden 2019, inclusief het opruimen van de korrels uit de omgeving indien geen verdere sanering dient plaats te vinden. Het overige deel van de vrijval kan worden ingezet door het nieuwe college en raad. Dit betekent dat er € 129.000,- wordt ingezet voor vervanging van de velden en het restant van € 180.000,- vrijvalt naar de algemene middelen;
- sanering wordt gedekt uit de reserve bodemsanering.

De reguliere vervanging van kunstgrasvelden op basis van de kosten van SBR wordt gedekt uit de huidige aanwezige ruimte in het Meerjaren Onderhoud- en Vervangingsinvesteringenprogramma sport.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat het gebruik van SBR een negatieve invloed heeft op de omgeving (bodem- en waterbodemkwaliteit) van de kunstgrasvelden. Maatregelen zijn nodig en alternatieven zijn aanwezig. Hiervoor zal maatschappelijk een breed draagvlak aanwezig zijn.

De Sportkoepel is geïnformeerd dat wij in 2019 zeven velden willen gaan vervangen en dat we de vervangingsinvestering voor de zeven kunstgrasvelden separaat aanbieden dit najaar. Daarnaast is de keuze voor handhaven van de tarieven en bestemming van de vrijval btw besproken met de Sportkoepel. De eerste algemene reactie van de Sportkoepel is dat zij de argumenten en noodzaak begrijpen en er derhalve niet onwelwillend tegenover staan. In het algemeen benadrukken zij het belang van de breedte sport. Ze zouden graag zien dat de volledige vrijval btw wordt gebruikt voor de breedte sport.

De verenigingen zijn via de sportnieuwsbrief voor de zomer al geïnformeerd over de resultaten van het RIVM / STOWA onderzoek, dat we de resultaten bekijken en maatregelen onderzoeken en we de vervanging van de velden in 2019 zullen voorleggen aan de raad.

Financiële consequenties

Btw

De kredieten zijn inclusief btw omdat per 1 januari 2019 de btw-sportvrijstelling wordt verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor de gemeente op de sportaccommodaties. Omdat de wetswijziging direct voortvloeit uit Europese regelgeving en het (dus) geen bezuinigingsmaatregel is, heeft het kabinet eerder al aangegeven de opbrengst van deze extra belastingmaatregel terug te laten vloeien naar de gedupeerden. Daarvoor zal de gemeente via een specifieke uitkering uiterlijk 1 december een aanvraag indienen ter compensatie van deze extra kosten. Keerzijde is dat we de btw over de inkomsten niet meer hoeven af te dragen. Dit geeft een voordeel van ongeveer € 300.000,- structureel in de begroting dat vrij inzetbaar is. We stellen voor een deel daarvan in te zetten voor de hier genoemde meerkosten van de alternatieve infill. Het resterende deel valt vrij naar de algemene middelen.

De kosten en dekking.

Het totaal aan uitgaven, dat met dit voorstel is gemeoid, bedraagt 4,984 miljoen euro. Omdat de saneringskosten ad € 319.000,- niet mogen worden geactiveerd en daarvoor een voorziening moet worden gevormd nemen we die lasten ineens. Deze lasten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve

Bodemsanering. Voor de overige uitgaven ad 4,665 miljoen euro vragen we investeringskredieten beschikbaar te stellen. De samenstelling is dus als volgt:

Project	Totale kosten	Dekking uit		Voor- ziening (via de Bodem- reserve)
		Investerings		
		Regulier Vervangings plan	Alternatieve infill uit btw tarief	
Vorbereidingskrediet 2020	122.000	122.000		
Kunstgras Coendersborg veld 2	785.000	451.000	143.000	191.000
Kunstgras Karding veld 3	740.000	469.000	143.000	128.000
Kunstgras Velocitas veld 2	640.000	492.000	148.000	
Kunstgras Stadspark veld 1	711.000	524.000	187.000	
Kunstgras Verbetering veld 2	570.000	422.000	148.000	
Kunstgras Lewenborg veld 1	708.000	513.000	195.000	
Kunstgras Lewenborg veld 2	708.000	513.000	195.000	
TOTAAL	4.984.000	3.506.000	1.159.000	319.000

Project	Totale kosten	Investering	Lasten ineens Voorziening
Vorbereidingskrediet 2020	122.000	122.000	
Kunstgras Coendersborg veld 2	785.000	594.000	191.000
Kunstgras Karding veld 3	740.000	612.000	128.000
Kunstgras Velocitas veld 2	640.000	640.000	
Kunstgras Stadspark veld 1	711.000	711.000	
Kunstgras Verbetering veld 2	570.000	570.000	
Kunstgras Lewenborg veld 1	708.000	708.000	
Kunstgras Lewenborg veld 2	708.000	708.000	
TOTAAL	4.984.000	4.665.000	319.000

De investeringen kosten zijn dus 4,665 miljoen euro (kapitaallast afgerond € 500.000,-), waarvan het 1^e deel investeringskredieten ad 3,506 miljoen euro (kapitaallast € 372.000,-) gedekt wordt uit de reguliere exploitatiebegroting Sport en het 2^e deel ad 1,159 miljoen euro van de alternatieve infill (kapitaallast € 129.000,-) waarvan de lasten gedekt worden uit het voordeel dat vanaf 2019 in de begroting ontstaat op de inkomsten-btw wegens het afschaffen van het sportbesluit. De saneringskosten kunnen worden gedekt uit de nieuw in te stellen Voorziening milieusanering Sportvelden. Deze wordt gevoed via een éénmalige onttrekking uit de reserve Bodemsanering ad € 319.000,-.

De huidige omvang van deze reserve bedraagt ongeveer 2 miljoen euro. Daarbij zijn er risico's voor ongeveer 2,2 miljoen euro die waarschijnlijk op niet al te lange termijn manifest worden. De inzet van de reserve bodemsanering heeft een effect op het weerstandsvermogen. Door de onttrekking (0,319 miljoen euro) daalt het weerstandsvermogen met ongeveer 0,2 punten.

De begroting moet op een aantal onderdelen worden gewijzigd.

- **Ten eerste het beschikbaar stellen van de investeringskredieten:**

Begrotingswijziging 2018 voor investeringskrediet

Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden alternatieve infill 2019 en voorbereidingskrediet bodemonderzoek velden 2020

Betrokken directie(s) Sport050 x € 1.000,-
 Soort wijziging uittrekken investeringskredieten
 Tijdsplanning krediet 2019

Financiële begrotingswijziging	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
5 Sport en bewegen			
Vorbereidingskrediet 2020	122		-122
Kunstrgras Coendersborg veld 2	594		-594
Kunstrgras Karding veld 3	612		-612
Kunstrgras Velocitas veld 2	640		-640
Kunstrgras Stadspark veld 1	711		-711
Kunstrgras Verbetering veld 2	570		-570
Kunstrgras Lewenborg veld 1	708		-708
Kunstrgras Lewenborg veld 2	708		-708
Totale begrotingswijziging	4.665	0	-4.665

- **Ten tweede de wijziging van de exploitatie:**

Regulier vervangingsplan

Voor de kosten van het reguliere deel van de vervanging zijn de middelen beschikbaar binnen de begroting van Sport050. Voor dat deel hoeft de begroting niet te worden gewijzigd.

Milieu

Voor de eenmalige voeding van de voorziening in 2018 vanuit de reserve Bodemsanering dient de exploitatie te worden gewijzigd. Een onttrekking aan de bodemreserve en een dotatie aan de voorziening.

Begrotingswijziging 2018

Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden alternatieve infill 2019 en voorbereidingskrediet bodemonderzoek velden 2020

Betrokken directie(s) Sport050 / Ruimt. B&O
 Naam voorstel Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden alternatieve infill 2019 en voorbereidingskrediet t
 Besluitvorming (orgaan + datum)
 Incidenteel / Structureel I
 Soort wijziging Exploitatie

Financiële begrotingswijziging		Bedragen x 1.000 euro							
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo		Saldo na	
						voor res. mut.	Toev. res.		Onttr. res.
05.1 Sportieve infrastructuur	05. Sport en bewegen	Sport050	I	319			-319		-319
09.1 Kwaliteit van de leefomgeving	09. Onderhoud en beheer open ruimte	Ruimt. B&O	I			0		319	319
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				319	0	-319	0	319	0

Alternatieve infill. Voor de structurele lasten van de alternatieve infill (investeringsdeel 1,159 miljoen euro stellen we voor om deze op te nemen in de begroting 2019 (voorbeslag). Dekking van deze extra lasten kan uit het voordeel dat ontstaat uit het voordeel dat in de begroting 2019 op de op de inkomsten-btw wegens het afschaffen van het sportbesluit. Daarmee stijgen dan zowel de lasten als de baten. Omdat we pas in 2020 beginnen met afschrijven lopen de kapitaallasten op van € 12.000,- in 2019 naar € 129.000,- in 2020 en daarna.

Overige consequenties

In 2019 worden zeven kunstgrasvelden gesaneerd en/of opgeruimd en gerenoveerd. Voor de vervanging van de andere kunstgrasvelden houden we de vervangingsplanning (VIP) aan. Voor vervanging van de velden volgens planning vindt ieder jaar bodemonderzoek plaats. Er is geen urgentie om alle velden direct te vervangen.

Vervolg

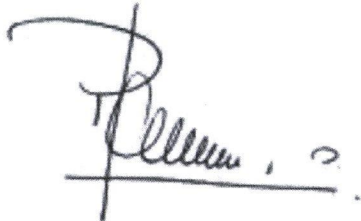
Na besluitvorming door uw raad zal opdracht worden gegeven tot uitvoering en zullen de verenigingen geïnformeerd worden.

De overige vervangingsinvesteringen sport voor 2019 ontvangt de raad begin 2019.

Lange Termijn Agenda

Oktober 2019.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage 1 Beslisboom infills kunstgras

versie 22-8-2018

	TPE	PE	EPDM	Kurk	Non infill	SBR gecoat	gewicht in besluit
		soft					
A. Milieu effecten							
verspreiding micro plastics	-	--	-	+/- ¹	++	+/-	2
chemische verontreiniging bermgrond, zware metalen	++	++	++	++	++	+/-	2
kwaliteit drainagewater, zware metalen	++	++	++	++	++	+/-	2
Duurzaamheid (herbruikbaarheid)	++	++	++ ³	+/- ²	++	+/-	2
B. Sporttechniek							
Beleving (geur / temperatuur)	++	++	++	++	++	+/-	1
Homogeniteit sporttechnisch	++	++	++	+	++	+/-	1
Homogeniteit onderhoud technisch	++	--	++	+/-	++	+/-	1
C. Levensduur							
	++	++	+ ⁴	++	+ ⁵	+/-	1
⁶ Eindscore op basis milieu, sporttechniek en levensduur	18	12	17	13	23	0	
Shockpad	ja	ja	ja	ja	ja	nee	

Score is vergelijking van alternatieve infill met SBR rubber infill

¹ Kurk, kwaliteit van het materiaal is bepalend, bij 100% onbewerkt ++² Kurk verpulvert deels en is daardoor beperkt herbruikbaar. Kurk is een natuurproduct. Risico leverbaarheid. Gebruik bestrijdingsmiddelen. Kurk moet regelmatig aangevuld worden. Kurkkorrels verspreiden zich, jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk³ EPDM bestaat al langere tijd. EPDM niet circulair, wel als halffabrikaat specifieke toepassingen, is een kunstrubber. Korrels verspreiden zich rond het veld. Jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk.⁴ EPDM kwaliteit zou niet op niveau zijn, mogelijk nog risico op verkleving waardoor sporttechnische eigenschappen teruglopen.⁵ in aanbesteding expliciet opnemen dat garantie 10 jaar moet zijn en voldoen aan de gerbuiksnorm voor 11 jaar⁶ score is vergelijking van de alternatieve infill met SBR rubber infill die ook op 0 is gesteld net als gecoate SBR

Algemeen:

Er ontbreekt nog veel onderzoek, bijvoorbeeld naar de ecologische footprint van alle infills, milieu en gezondheid aspecten alternatieven voor SBR

Het gaat in de tabel over infill

Alle alternatieven hebben een shockpad nodig

Toelichting op weging verschillende infills:

TPE bestaat al langere tijd. TPE is een kunstrubber. De korrels verspreiden zich rond het veld. Jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk.

PE soft is nieuw product. In hetzelfde materiaal als de grasvezel. Materiaal is licht en geeft risico op grotere verspreiding dan andere infills. Jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk.

EPDM bestaat al langere tijd. EPDM niet circulair, wel als halffabrikaat specifieke toepassingen, is een kunstrubber. Korrels verspreiden zich rond het veld. Jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk. EPDM kwaliteit zou niet op niveau zijn, mogelijk nog risico op verkleving, waardoor sporttechnische eigenschappen teruglopen.

Kurk is een natuurproduct. Risico leverbaarheid. Gebruik bestrijdingsmiddelen. Kurk moet regelmatig aangevuld worden. Kurkkorrels verspreiden zich, jaarlijkse schoonmaak noodzakelijk. Kurk verpulvert deels en is daardoor beperkt herbruikbaar

NON infill nog geen meerjarige ervaring, geen verspreiding, materiaal 100% kunstgrasvezel, geen jaarlijkse schoonmaak.

SBR gecoat levert geen meerwaarde op door snelle breekbaarheid korrel waarmee sbr weer direct met bodem in aanraking komt

De kwaliteit van de matten op langere termijn moet gegarandeerd worden door in bestek / PvE met gebruikersnorm voor elke offerering op te nemen

Leeswijzer: De input is niet wetenschappelijk verkregen maar beredeneerd vanuit de literatuur en ervaringen van werkbezoeken. In de tabel zijn alleen gangbare alternatieve infills opgenomen

	Renovatie met SBR	Renovatie met non infill	Renovatie met TPE en Shockpad
Sportpark			
Coendersborg veld 2	628.000	785.000	823.000
Kardinge veld 3	534.000	740.000	788.000
Velocitas veld 2	423.000	640.000	652.000
Stadspark veld 1	439.000	711.000	727.000
De verbetering veld 2	354.000	570.000	552.000
Lewenborg veld 1	417.000	708.000	705.000
Lewenborg veld 2	417.000	708.000	705.000
Totaal	3.212.000	4.862.000	4.952.000

De alternatieven hebben zodanige nadelen dat we die niet nader onderzocht hebben.

Bijlage 3 Meerjarenbeeld overzicht kapitaallasten alternatieve infill 7 kunstgrasvelden

Project	Investering	Rente 2019	Rente & afschrijving 2020 e.v.
Kunstrgras Coendersborg veld 2	143.000	1.430	15.860
Kunstrgras Kardingse veld 3	143.000	1.430	15.860
Kunstrgras Velocitas veld 2	148.000	1.480	16.415
Kunstrgras Stadspark veld 1	187.000	1.870	20.740
Kunstrgras Verbetering veld 2	148.000	1.480	16.415
Kunstrgras Lewenborg veld 1	195.000	1.950	21.627
Kunstrgras Lewenborg veld 2	195.000	1.950	21.627
TOTAAL	1.159.000	11.590	128.544